

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2025-2030

Rok akademicki 2025/2026

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Diagnoza osobowości
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Wydział Nauk o Zdrowiu i Psychologii
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Katedra Psychologii
Kierunek studiów	Psychologia
Poziom studiów	jednolite magisterskie
Profil	praktyczny
Forma studiów	stacjonarna
Rok i semestr/y studiów	III rok, semestr 6
Rodzaj przedmiotu	kształcenia kierunkowego
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Donat Dutkiewicz
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Donat Dutkiewicz

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Warsztat	Liczba pkt. ECTS
6	15							30	5

1.2. Sposób realizacji zajęć

☒ zajęcia w formie tradycyjnej

☐ zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku): zaliczenie z oceną**2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

Zaliczenie zajęć dotyczących tematyki podstawowych umiejętności psychologicznych, podstaw statystyki i psychometrii oraz psychologii różnic indywidualnych

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	Studenci zapoznają się z podstawowymi narzędziami diagnozy osobowości, aby refleksyjnie i krytycznie z nich korzystać, znając ich zalety i ograniczenia. W tym celu poznają podstawy teoretyczne, budowę oraz zasady stosowania wybranych narzędzi diagnostycznych.
C ₂	Uczestnicy kursu nabędą wiedzę i umiejętności potrzebne do zaplanowania i przeprowadzenia diagnozy użyciem narzędzi badania osobowości (dzieci i dorosłych), poczynając od jej zaplanowania, po analizę i interpretację wyników oraz udzielenie informacji zwrotnych.
C ₃	Poznają standardy diagnozy psychologicznej i podejścia opartego na dowodach, aby zastosować je w planowaniu postępowania diagnostycznego.
C ₄	Zajęcia mają na celu zbudowanie w uczestnikach świadomości zasad etycznych związanych z diagnozą osobowości i umiejętności przełożenia ich na praktykę psychologiczną.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu Student:	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	szczegółowo zna specyfikę kontaktu diagnostycznego oraz standardy diagnozowania i potrafi zastosować tę wiedzę w panowaniu procesu diagnostycznego.	K_W19
EK_02	w pogłębionym stopniu zna podstawowe i zaawansowane narzędzia diagnozy osobowości, ich kontekst teoretyczny, budowę i zasady stosowania, a także ich wartość diagnostyczną i ograniczenia z nią związane.	K_W16
EK_03	potrafi krytycznie dobrać narzędzia diagnostyczne do potrzeb analizowanego przypadku	K_U01 K_U06
EK_04	potrafi zaplanować, zorganizować i przeprowadzić diagnozę z użyciem wybranych narzędzi badania osobowości.	K_U04 K_U06
EK_05	w pogłębionym zakresie rozumie rolę diagnozy psychologicznej w procesie pomocy i wspierania rozwoju osobowości jednostki.	K_K03 K_K04

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Treści merytoryczne
Podstawowe zagadnienia związane z diagnozą psychologiczną (pojęcie diagnozy i jej rodzaje, kompetencje diagnosty, standardy i modele diagnozy, zasady diagnozy opartej na dowodach, niezbędność wiedzy związanej z podstawami teoretycznymi stosowanych narzędzi).
Rozwój osobowości i intelektu – podstawowe koncepcje. Wielopoziomowe i integrujące koncepcje rozumienia osobowości.
Wywiad i obserwacja jako narzędzia diagnozy osobowości
Używanie testów w diagnostyce dzieci i młodzieży (rodzaje testów, zasady „dobroci” testu, specyfika stosowania testów u dzieci i dorosłych)
Kwestionariuszowe narzędzia diagnozy osobowości dzieci (m.in. EAS-C, STAIC, SJN)
Wielowymiarowe narzędzia diagnozy osobowości i temperamentu dorosłych (m.in. EPQ-R, NEO-FFI/NEO-PR, FCZ-KT, ACL)
Kliniczna diagnoza osobowości: Minnesocki Wielowymiarowy Inwentarz Osobowości MMPI®-2
Skale do badania wybranych aspektów osobowości (m.in. STAI, SES, GSES)
Test Zdań Niedokończonych Rottera
Metody projekcyjne w diagnozie osobowości dzieci i dorosłych (m.in. TAT/CAT).

B. Problematyka warsztatu

Treści merytoryczne
Wprowadzenie w tematykę swobodnych i standardowych narzędzi diagnozy osobowości.
Wywiad i obserwacja jako podstawowe narzędzia poznawania osobowości.
Kwestionariuszowe narzędzia badania osobowości dzieci i młodzieży: Kwestionariusz temperamentu EAS-C, Inwentarz Stanu i Cechy Lęku dla Dzieci STAIC, Skala Jawnego Niepokoju.
Kwestionariuszowe narzędzia badania osobowości osób dorosłych: • IVE – Kwestionariusz Impulsywności, • Inwentarz Osobowości NEO-FFI, Inwentarz Osobowości NEO-PI-R, • Formalna Charakterystyka Zachowania – Kwestionariusz Temperamentu FCZ-KT, • Lista Przymiotnikowa ACL.
Badanie osobowości w kontekście klinicznym: Minnesocki Wielowymiarowy Inwentarz Osobowości MMPI®-2
Kwestionariusze jednowymiarowe do badania wybranych aspektów osobowości: Inwentarz Stanu i Cechy Lęku, Skala Samooceny Rosenberga, Skala Uogólnionej Własnej Skuteczności.
Test Zdań Niedokończonych Rottera (wersje dla dzieci i dorosłych)
Test Apercepcji Tematycznej (TAT, CAT)

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład z prezentacją multimedialną.

Warsztat: studia przypadków, praca w grupach, prezentacje.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	kolokwium pisemne, sprawozdanie (raport z samodzielnie	w, ćw

	przeprowadzonego badania, wybranymi narzędziami diagnozy osobowości)	
EK_02	kolokwium pisemne, sprawozdanie (raport z samodzielnie przeprowadzonego badania, wybranymi narzędziami diagnozy osobowości)	w, ćw
EK_03	sprawozdanie (raport z samodzielnie przeprowadzonego badania, wybranymi narzędziami diagnozy osobowości)	ćw
EK_04	sprawozdanie (raport z samodzielnie przeprowadzonego badania, wybranymi narzędziami diagnozy osobowości), obserwacja w trakcie zajęć	ćw
EK_05	obserwacja w trakcie zajęć	ćw

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Zaliczenie wykładu: obecność na zajęciach i zaliczenie na ocenę pozytywną warsztatu

Zaliczenie warsztatu:

1. pozytywna ocena z pisemnego testu zaliczeniowego (pytania zamknięte, test jednokrotnego wyboru) oraz sprawozdania/raportu z samodzielnie przeprowadzonego badania (wybranymi narzędziami diagnozy osobowości)

ocena 5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100% (znakomita wiedza) oraz potrafi przygotować raport z samodzielnie przeprowadzonego badania, nie popełniając przy tym istotnych błędów

ocena 4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92% (bardzo dobry poziom wiedzy z drobnymi błędami) oraz potrafi przygotować raport z samodzielnie przeprowadzonego badania, popełniając przy tym jedynie drobne błędy

ocena 4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84% (dobry poziom wiedzy, z pewnymi niedociągnięciami) oraz potrafi przygotować raport z samodzielnie przeprowadzonego badania, popełniając przy tym pewne błędy

ocena 3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76% (zadowalająca wiedza, z niewielką liczbą błędów) oraz potrafi przygotować raport z samodzielnie przeprowadzonego badania, popełniając przy niewielką liczbę błędów

ocena 3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68% (zadowalająca wiedza z licznymi błędami) oraz potrafi przygotować raport z samodzielnie przeprowadzonego badania, popełniając przy tym liczne błędy

ocena 2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%; (niezadowalająca wiedza, liczne błędy), a raport z samodzielnie przeprowadzonego badania prezentuje liczne błędy

2. obecność na zajęciach.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	45
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego: -udział w konsultacjach	4

- udział w egzaminie	1
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta:	
-przygotowanie do egzaminu	20
- przygotowanie do kolokwium	20
-studiowanie literatury	15
-praca projektowa	20
SUMA GODZIN	125
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	5

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Jaworowska, A. (2009). Co polscy psychologowie sądzą o testach. *Nowiny Psychologiczne*, 1, 5-21.

Stemplewska-Żakowicz, K. (2023). *Diagnoza psychologiczna. Diagnozowanie jako kompetencja profesjonalna* (s. 62-135). Gdańsk: GWP.

Święcicka, M. (red.) (2011). *Metody diagnozy w psychologii klinicznej dziecka i rodziny* (s. 11-55, 79-165). Warszawa: Wyd. Paradygmat.

Szustrowa T. (2013). Swobodne techniki diagnostyczne. W: Stemplewska, K., Krejtz, K., *Wywiad psychologiczny. (cz. 1). Wywiad jako postępowanie badawcze*. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych PTP.

+ PODRĘCZNIKI DO OMAWIANYCH NARZĘDZI DIAGNOSTYCZNYCH

Literatura uzupełniająca:

Drat –Ruszczyk, K., Drązkowska-Zielińska, E. (2005). *Podręcznik pomagania*. Warszawa: Wydawnictwo Academica.

Egan, G. (2002). *Kompetentne pomaganie*. Poznań: Wydawnictwo Zys i S-ka.

Lilienfeld S., O., Wood J., M., Garb H., N. (2002). *Status naukowy technik projekcyjnych*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.

McWilliams, N. (2009). Po co diagnozować? Psychoanalityczna diagnoza charakteru. W: N. McWilliams, *Diagnoza psychoanalityczna* (33-63). Gdańsk: GWP.

Paluchowski, Wł., J. (2006). *Diagnoza psychologiczna. Podejście ilościowe i jakościowe*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar.

Pasikowski, T. (2008). Metody stosowane w psychologicznej diagnozie klinicznej. W: H. Sęk (red.), *Psychologia kliniczna* (s. 213-230). Warszawa: Wydawnictwo naukowe PWN.

Stemplewska-Żakowicz, K. (2004). *O rzeczach widywanych na obrazkach i opowydanych o nich historiach. TAT jako metoda badawcza i diagnostyczna*. Warszawa: Wydawnictwo Academica SWPS.

Stemplewska, K., Krejtz, K. (2013). *Wywiad psychologiczny. Wywiad jako postępowanie badawcze*. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych PTP.

Suchańska, A. (2007). *Rozmowa i obserwacja w diagnozie psychologicznej*. Warszawa: Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej